

EUROPEISKA KOMMISSIONEN
TAXUD-VAT-greenpaper@ec.europa.eu

Er ref KOM (2010) 695 slutlig

Stockholm den 31 maj 2011

Grönbok om mervärdesskattens framtid Ett enklare, stabilare och mera effektivt mervärdesskattesystem KOM (2010) 695 slutlig

Svenskt Näringsliv är Sveriges ledande näringslivsorganisation som består av 50 medlemsorganisationer, arbetsgivarförbund och branschorganisationer. Svenskt Näringsliv har sammantaget drygt 60 000 medlemsföretag med omkring 1,5 miljoner anställda. Svenskt Näringsliv är en aktiv medlem i BUSINESSEUROPE.

Sammanfattning

Svenskt Näringsliv har tagit del av ovanstående grönbok. Sammanfattningsvis anser Svenskt Näringsliv

- Att nuvarande regler utgör ett hinder för den inre marknaden.
- Att reglerna för den offentliga sektorn bör ses över.
- Att en översyn bör ske av samtliga undantag.
- Att reglerna för momsavdrag bör harmoniseras.
- Att klara regler skapas kring huvudsaklighets- och delningsprincipen.
- Att ett EU-forum bör skapas som löser företags momsfrågor och tvister mellan medlemsstater och förhindrar dubbelbeskattning.
- Att nationella avvikelser medför ett komplext regelverk som påverkar konkurrensen.
- Att förenklad och harmoniserad momsredovisning är en nödvändig åtgärd.
- Att enhetliga harmoniserade krav på fakturan är en nödvändig åtgärd.
- Att regelverket ska vara enkelt utformat för alla företag varför särlösningar för småföretag inte ska vara nödvändiga.
- Att gränsöverskridande gruppregistrering bör utredas vidare.
- Att synergieffekter inom tull- och punktskatteområdet bör utnyttjas.
- Att inte någon av de föreslagna alternativa uppbördsmodeller ska införas.
- Att man istället använder de bästa exemplen på effektiv momsuppbörd inom EU, harmoniserar regelverket, regelförenklar, ökar samarbetet mellan Skatteverk, Tullverk och polisväsende för att bekämpa svarthandel, momsbedrägerier och grov ekonomisk brottslighet.

Allmänna synpunkter

Av Grönboken framgår att de komplicerade reglerna avseende mervärdesskatt (nedan moms) medför stora administrativa bördor för företagen och att momshanteringen svarar för nästan 60 % av den totala bördan som uppmäts för de 13 prioriterade områden inom programmet för bättre lagstiftning. Strategin under det senaste decenniet har varit att förenkla och modernisera det befintliga momssystemet vilket gett vissa positiva resultat, men detta arbete har nu kommit till vägs ände.

Svenskt Näringsliv bekräftar bilden av de stora problem som nuvarande regler medför. Momsen upplevs av företagen som en av de mest komplicerade skatterna. Regelverket är så komplext att det är i stort sett omöjligt för ett företag att veta om man gör allt korrekt. Vidare vittnar företag om att olika svar på samma fråga kan erhållas från Skatteverket. Även domar från svenska förvaltningsdomstolar och från EU-domstolen visar på komplexa regler som inte självklart tolkas på samma sätt inom Sverige eller av olika medlemsstater. Till skillnad från inkomstskatten där ett resultat beskattas måste momsreglerna vara korrekta för varje transaktion, i varje faktura och varje dag. Eventuella fel som ackumuleras kan därför uppgå till stora belopp och företagen kan drabbas av stora straffavgifter vid felaktig hantering. Momsen innebär därför stora skatterisker och detta avseende en skatt som ska bäras av konsumenterna och inte av företagen. Företagen agerar avseende momsens som en oavlönad uppbördsman.

Därtill kommer alla de praktiska problem som måste hanteras i ekonomihanteringssystemen. Dagens IT-system stödjer inte automatiskt en korrekt och effektiv momshantering vilket medför att varje företags unika transaktioner måste identifieras och kodas för att få korrekt momsredovisning och fakturering. Detta medför stora kostnader för företagen.

Andra typer av problem som dagens momsregler medför belyses under respektive avsnitt nedan. Svenskt Näringsliv vill betona att nya förenklade och förbättrade momsregler inom EU är en absolut nödvändighet.

Beskattningsprincip vid EU-handel

F1. *Är den nuvarande mervärdesskatteordningen för EU-intern handel tillräckligt anpassad för den inre marknaden eller utgör den ett hinder för att maximera nyttan av den inre marknaden?*

F2. *Om du anser att ordningen utgör ett hinder, vilken är i så fall den bästa mervärdesskatteordningen för EU-interna leveranser och tillhandahållanden? Utgör beskattning i ursprungsmedlemsstaten fortfarande ett relevant och uppnåeligt mål?*

Den nuvarande beskattningsprincipen för moms inom EU innebär en ursprungsprincip vid handel till privatpersoner (B2C) och en destinationsprincip vid handel mellan företag (B2B). Förekomsten av momsbedrägerier inom EU har medfört att regelverket utökats med ett flertal administrativa pålagor i form av utökad rapporteringsskyldighet i skattedeklaration och periodisk sammanställning. Vidare tillkommer en alltmer betungande börd för företagen att kunna styrka med olika typer av dokument att exempelvis utförelse av varor

skett, att VAT-nummerkontroll skett och att bolaget varit i god tro. Dessa pålagor drabbar de seriösa företagen men medför sällan att de faktiska bedragarna straffas för svarthandel eller karusellbedrägerier. Företag vittnar här om att momsreglerna medför att beslut tas för att undvika EU-handel och att dessa transaktioner istället dirigeras om till import via tredje land. Företag beskriver vidare att momsreglerna medför att transaktioner i flera led (trepart, fyrtart osv.) undviks och att vissa leveransvillkor eller transportsätt inte tillåts. Detta sammantaget innebär att de mest effektiva verksamhetsbesluten eller transportvägarna inte tas och att momsreglerna därför hindrar tillväxt och medför negativa effekter för miljön. Hela tanken med den inre marknaden motverkas av komplexa och administrativt betungande momsregler.

Svenskt Näringsliv anser därför att nuvarande utformning och hantering av momsreglerna utgör ett hinder för den inre marknaden. Svenskt Näringsliv anser att en beskattning i ursprungsstaten är, från företagets perspektiv, den beskattningsprincip som kan förenkla systemet mest. Ett sådant system kräver dock en harmonisering av skattesatserna inom EU och ett effektivt clearinginstitut. Om ett sådant system inte kan realiseras återstår alternativen att införa en generell förvärvsbeskattning, att beskatta EU-transaktioner eller att förenkla destinationsprincipen. Svenskt Näringsliv anser att alternativet med en förenkling av destinationsprincipen (B2B) är det mest lämpliga. Beskattningen för både varor och tjänster bör i så fall renodlas till att knytas mer till köparens momsregistreringsnummer (VAT-nr).

Neutralitet

F3. Anser du att de nuvarande mervärdesskattereglerna för offentliga myndigheter och holdingbolag är godtagbara, särskilt med hänsyn till kravet på skatteneutralitet, och om reglerna inte är godtagbara, varför i så fall?

F4. Vilka andra problem har du stött på i fråga om tillämpningsområdet för mervärdesskatt?

F5. Hur bör dessa problem lösas?

Svenskt Näringsliv anser att dagens regler för den offentliga sektorn i EU:s mervärdesskattedirektiv måste ses över. Svenskt Näringsliv anser vidare att frågan om ett holdingbolag bedriver verksamhet inom eller utanför momsens tillämpningsområde är så komplex att hanteringen blir omöjlig för såväl företag, Skatteverk som domstolar. Om regelverket är komplext vad gäller transaktioner inom lagens tillämpningsområde så ökar komplexiteten ytterligare med ett många gånger rent akademiska resonemang utan praktisk koppling till ett företags dagliga transaktioner.

Ett flertal andra tillämpningsproblem finns med dagens regler. Problem uppkommer på grund av att svensk moms lagstiftning inte är utformad på samma sätt som EU:s momsdirektiv. Bland annat används inte samma begrepp (t.ex. beskattningsbar person). Vidare finns stora tillämpningsproblem och skillnader mellan medlemsländerna beträffande momseffekt vid mottagande av bidrag. Tveksamheter i hur momsreglerna ska tillämpas medför osäkra ekonomiska konsekvenser och medför ett hinder för nyetableringar, forskning och utveckling.

Svenskt Näringsliv anser att momsreglerna måste vara enkla och tydligt utformade så att alla berörda parter förstår dels när utgående transaktioner ska beskattas med utgående moms och dels när avdrag kan ske för ingående moms på kostnader.

Undantag från moms

F6. Vilka av de nuvarande undantagen från mervärdesskatteplikt bör avskaffas? Varför är de problematiska? Bör några undantag behållas, och i så fall varför?

F7. Skapar det nuvarande systemet för beskattning av persontransporter problem när det gäller skatteneutralitet eller av andra skäl? Bör mervärdesskatt tillämpas på persontransporter oavsett vilket transportmedel som används?

F8. Hur bör dessa problem lösas?

Svenskt Näringsliv anser att en översyn är nödvändig av samtliga undantag och att antalet undantag behöver reduceras. Nuvarande undantag är inte anpassade till dagens samhälle och tillkom i en tid med lägre skattesatser. Idag har Sverige den högsta momsskattesatsen inom EU vilket innebär att en hög momskostnad (momsinlösning) uppkommer för momsfri verksamhet utan avdragsrätt. Momsfria företag utan avdragsrätt vittnar om att momsreglerna har en negativ påverkan på verksamhetsbeslut som investeringar och outsourcing. Vidare har momsfria företag svårt att hitta verksamhetslokaler. Åtskilliga hyresvärdar vill inte upplåta lokaler till momsfria hyresgäster då det innebär en försämrade momssituation för hyresvärden.

Undantagen i sig medför en mycket komplicerad rättslig bedömning t.ex. avseende vad som utgör finansiella tjänster, fastighets- och försäkringstjänster. Vidare har internet- och mobiltjänster aktualiserat komplicerade frågeställningar om vad som utgör förmedling av tjänst respektive förmedling av betalning. Svenskt Näringsliv vill även påpeka att dagens undantag medför en ökad rättslig osäkerhet kring andra tjänster som upphandlas av momsfria aktörer. Det finns en stor mängd rättsfall kring upphandlade IT- och bemanningstjänster där det argumenteras för att dessa tjänster ska ses som momsfria då de är nära anknutna till exempelvis en momsfri finansiell tjänst. Detta medför att i stort sett samma tjänst kan få helt olika momsmässig behandling beroende på vem som upphandlar tjänsten.

Tjänster avseende persontransporter är ett mycket komplext område där det inte är ovanligt att en enda transport företas såväl inom en medlemsstat, mellan medlemsstater som utanför EU. Medlemsstaterna tillämpar olika regler (undantag, nollskattesats, reducerad skattesats, normalskattesats) vilket påverkar såväl konkurrensen som komplexiteten i momshanteringen för alla de företag som har gränsöverskridande persontransporter. Svenskt Näringsliv anser att reglerna måste harmoniseras och förenklas. Området bör omfattas av skatteplikt men det bör utredas om en nollskattesats kan lösa ovanstående problem.

I detta sammanhang vill vi även ta upp de komplicerade momsregler som gäller för resebyråer. Förutom ovanstående frågeställningar avseende persontransporter så tillkommer ett flertal frågor. Standardskattesatsen tillämpas avseende den bokningsavgift som tillkommer vid förmedling även om den underliggande tjänsten (persontransport, hotell mm.) beskattas med en reducerad skattesats.

Vidare har medlemsstaterna utformat reglerna för vinstmarginalbeskattning för resebyråttjänster på olika sätt.

Avdragsrätt

F9. Vilka är huvudproblemen med avdragsrätten?

F10. Hur kan man förbättra neutraliteten och rättvisan i reglerna för avdrag av ingående mervärdesskatt?

Svenskt Näringsliv vill betona att momsen är en skatt på slutlig konsumtion, en princip som allt för ofta glöms bort av Skatteverket och medlemsstaterna. Det är alltför vanligt med processer kring formella fel t.ex. brister i fakturan. Detta trots att felet i sig inte leder till någon moms förlust totalt sett för en medlemsstat. Detta medför onödiga och kostsamma processer för alla parter, resurser som istället borde användas till att identifiera och bekämpa momsbedrägerier och svarthandel.

För blandad verksamhet som både har momsfri och momspliktig verksamhet uppkommer komplicerade bedömningar kring avdragsrätten då den ingående momsen måste hänföras till momsfri, momspliktig respektive gemensamma transaktioner. Dagens IT-system stödjer inte alltid en sådan hantering vilket medför stora kostnader för företagen som måste ha flera manuella processer på plats och samtidigt göra investeringar i personal, kunskap och IT.

Företagen vittnar om problem med hanteringen av medlemsstaternas olika schablonmässiga avdragsbegränsningar (t.ex. restaurang-, bil- och hotellkostnader). Problemen består dels i att få kännedom om gällande regler och dels i den praktiska hanteringen i IT-system då reglerna skiljer sig åt mellan länderna. Detta bidrar till ökad administrativ börda och kostnader för företagen.

Ett annat problem som uppkommer är avdragsrätt för moms på kostnader som uppstått innan den formella momsregistreringen eller under den förberedande fasen innan någon utgående leverans skett. Här hanterar medlemsstaterna avdragsrätten på olika sätt.

Vid momsåtervinning av utländsk moms uppstår flertal problem. Om en leverantör felaktigt debiterar moms i en faktura nekas kunden momsåtervinning. I vissa medlemsstater kan leverantören endast korrigera sin faktura inom ett år, vilket kan medföra att kunden får bära momsen som en kostnad. I detta sammanhang vittnar företag även om en diskriminering av utländska företag där det nationella Skatteverket i praktiken har en mer förlåtande formell hantering av inhemska företag än för utländska företag t.ex. avseende formella brister i fakturan.

Reglerna för momsavdrag måste harmoniseras och grundas på principen om momsens neutralitet, vilket innebär att all ingående moms ska vara avdragsgill för företagen.

Internationella tjänster

F11. Vilka är huvudproblemen med de nuvarande mervärdesskattereglerna för internationella tjänster, när det gäller konkurrens och skatteneutralitet eller andra hänsyn?
F12. Hur bör dessa problem lösas? Behövs mera samordning på internationell nivå?

Här avses främst internationella tjänster som även omfattar tredje land utanför EU. Svenskt Näringsliv berör här även tjänstehantering inom EU. Förenkling av momsreglerna avseende beskattningsland för tjänster har skett med anledning av momspaketet som infördes 2010. Dessa förenklingar var efterfrågade från näringslivet och har också medfört stora förbättringar. Däremot är Svenskt Näringsliv kritisk till införandet av rapporteringen av tjänster i periodisk sammanställning som medfört ökad administrativ börda. Svenskt Näringsliv ifrågasätter om bedrägerier upptäcks via denna rapportering vilket var tanken. Vad gäller beskattningsland för tjänster kvartstår fortfarande vissa problem (t.ex. lagring, reparationer, transporter, konferenser) när olika medlemsstater tolkar reglerna olika och detta kan medföra dubbelbeskattningar.

Vidare har medlemsländerna implementerat artikel 59a i EU:s momsdirektiv på olika sätt. Artikel 59a behandlar frågan om hur man förhindrar dubbelbeskattning, utebliven beskattning eller snedvridning av konkurrensen. Inte minst berör denna artikel transaktioner som utförs i tredje land. Här återfinns en mängd fall där dubbelbeskattningar kan uppkomma när en transaktion utförs och beskattas i ett tredje land och där artikel 59a dessutom innebär att medlemsstaten inom EU har möjlighet att beskatta samma transaktion. Svenskt Näringsliv anser att här måste en generell översyn ske dels inom EU och dels tillsammans med OECD för att identifiera och undvika dubbelbeskattningar.

Ett generellt stort problem är tillämpningen av delnings- och huvudsaklighetsprincipen. Detta påverkar frågan om ett tillhandahållande ska beskattas som en vara, en tjänst, om tillhandahållandet utgör en enda transaktion som ska beskattas som en helhet eller ska delas upp på flera olika deltransaktioner. Frågan om delnings- eller huvudsaklighetsprincipen påverkar vilken skattesats som blir tillämplig, beskattningsunderlaget, fakturans utformning och inte minst vilket land som är rätt beskattningsland. Medlemsländerna har här olika nationella hjälpregler, bedömningar och tester för att avgöra frågan, vilket medför att tvister och dubbelbeskattning kan uppkomma. Svensk Näringsliv efterfrågar en klar EU-regel för bedömning kring huvudsaklighets- och delningsprincipen.

På momsområdet finns inga internationella dubbelbeskattningsavtal som reglerar hur en transaktion ska undgå att beskattas två gånger, inte heller finns något forum till vilket företagen kan vända sig för en lösning i dessa frågor. Svenskt Näringsliv anser att ett EU-Forum (med inspiration från ”Joint Transfer Pricing Forum”, JTPF) skapas på momsområdet som kan lösa företags momsfrågor och tvister mellan medlemsstater.

Rättslig process

F13. *Bör några bestämmelser i EU-lagstiftningen på mervärdesskatteområdet anges i en rådsförordning i stället för i ett direktiv, och i så fall vilka?*

F14. *Bör genomförandebestämmelser fastställas i ett kommissionsbeslut?*

F15. *Om detta inte kan uppnås, skulle riktlinjer för ny EU-lagstiftning på mervärdesskatteområdet vara användbara även om de inte är rättsligt bindande för medlemsstaterna? Finns det några nackdelar med sådana riktlinjer?*

F16. *Vad bör göras, i ett bredare perspektiv, för att förbättra den rättsliga processen, dess öppenhet och de berörda parternas roll i processen, från den inledande fasen (utformning av förslaget) till slutfasen (nationellt genomförande)?*

Ett problem som det redogörs för ovan är bl.a. att medlemsstaterna implementerat EU:s momsregler på olika sätt vilket medför praktiska problem, kostnader och rättsosäkerhet för företagen. Svenskt Näringsliv anser att det kan finnas fördelar med att bestämmelser införs i en förordning istället för via direktiv.

Nationella avvikelser och EU:s förmåga att agera snabbt

F17. *Har du stött på svårigheter till följd av avvikelser som beviljats för medlemsstaterna? Var vänlig beskriv dessa.*

F18. *Är det nuvarande förfarandet för beviljande av nationella avvikelser tillfredsställande och, om svaret är nej, hur skulle det kunna förbättras?*

Harmoniseringen är avgörande för att få enkla momsregler. Så fort avvikelser sker i någon medlemsstat uppkommer konkurrenssnedvridningar och administrativa bördor för företagen. En mängd olika nationella avvikelser förekommer på momsområdet exempelvis beträffande skattesatser (t.ex. böcker, barnkläder, telekom), omsättningströsklar för små företag, hantering av moms- och punktskatteupplag, lokal omvänd beskattning (t.ex. byggmoms, utsläppsrätter), import från tredje land osv.

Svenskt Näringsliv konstaterar att de nationella avvikelserna medför ett mer komplext regelverk som påverkar konkurrensen. Dagens hantering av nationella avsteg är inte tillfredsställande och en utvärdering måste ske. Undantag och avsteg bör endast ske i undantagsfall och effekterna av sådana avsteg måste löpande utvärderas för att lämpliga åtgärder direkt ska kunna sättas in för att motverka utökad komplexitet och försämrade konkurrensvillkor.

Skattesatser

F19. Skapar den nuvarande skattesatsstrukturen stora hinder för en väl fungerande inre marknad (snedvridning av konkurrensen), olika behandling av jämförbara produkter, särskilt tjänster online jämfört med produkter eller tjänster som ger liknande innehåll, eller medför den stora efterlevnadskostnader för företagen? Om svaret är ja, i vilka situationer?

F20. Är det bättre att inte ha några reducerade skattesatser alls (eller en mycket kort förteckning) som kan möjliggöra för medlemsstaterna att tillämpa en lägre normalskattesats? Eller skulle du stödja en obligatorisk och enhetligt tillämpad EU-förteckning över reducerade mervärdesskattesatser för att i synnerhet uppnå specifika politiska mål som särskilt läggs fast i Europa 2020-strategin?

Svenskt Näringsliv konstaterar att frågan om en eller flera skattesatser är mycket komplex. Harmonisering är alltid att föredra som en förenklingsåtgärd då avvikelser kan skapa problem såväl vad gäller gränsdragningsfrågor, administrativ börda och konkurrens. Samtidigt kan reducerade skattesatser vara intressanta åtgärder i vissa sammanhang för att påverka konsumtionsmönster och sysselsättning osv. Det bör utredas om exempelvis något socialt undantag kan ersättas med skatteplikt till reducerad eller nollskattesats. Svenskt Näringsliv anser att tillåtna avsteg ska återfinnas i en EU-förteckning.

Minska den administrativa bördan

F21. Vilka är de viktigaste problem du stött på i samband med de nuvarande skyldigheterna på mervärdesskatteområdet?

F22. Vad bör göras på EU-nivå för att lösa dessa problem?

F23. Vad är din uppfattning om särskilt de föreslagna åtgärdernas genomförbarhet och relevans, däribland de som anges i planen för minskning på mervärdesskatteområdet (nr 6–15) och de som anges av högnivågruppen?

Svensk Näringsliv betonar inledningsvis att momsens upplevs av företagen som en av de mest komplicerade skatterna som medför stor administrativ börda. Företag vittnar om ett flertal områden som medför stora administrativa kostnader.

EU-handel

Vid gränsöverskridande transaktioner inom EU måste företagen förhålla sig dels till hur EU:s momsdirektiv är implementerat i det aktuella landet och dels till aktuella nationella avvikelser. Företagen vittnar om problem med att få tillgång till rätt information om gällande momsregler i visst land och formaliteter kring registrering, fakturor och deklaration. Företagen måste ofta köpa den aktuella informationen från externa rådgivare. Detta medför högre fullgörandekostnader vid gränsöverskridande transaktioner jämfört med inhemska.

Svenskt Näringsliv anser att det måste finnas informationssystem inom EU som i realtid ger företagen aktuell och praktisk information om gällande momsregler såväl i hemmastaten, vid gränsöverskridande handel som vid interna transaktioner inom en annan medlemsstat. Som framgår ovan (F11-12) anser Svenskt Näringsliv att det måste finnas ett EU-organ som företag kan kontakta i komplicerade momsfrågor.

Deklarera och rapportera moms

Mycket stora skillnader finns i kraven på momsrapportering mellan medlemsländerna. En medlemsstat har en omfattande deklaration motsvarande tio sidor medan andra medlemsstater endast kräver information i enstaka rutor. Vidare har vissa länder krav på rapportering i periodisk sammanställning även för inköpta tjänster vid EU-handel samt vid inhemskt omvänd beskattning. Successivt har rapporteringsskyldigheten ökat vid EU-handel och som argument anges kontrollskäl och faran för bedrägerier. Svenskt Näringsliv ifrågasätter om denna rapportering innebär att bedrägerier faktiskt upptäcks i tid och förhindras. Svenskt Näringsliv anser att en förenklad och harmoniserad momsredovisning är en viktig och nödvändig del i en framtida momsstrategi.

Fakturan

Det finns olika krav på hur en faktura ska se ut i en rad olika nationella lagar, i Sverige återfinns regler bl.a. i bokföringslagen, skattebetalningslagen och aktiebolagslagen. De mest detaljerade kraven återfinns dock i momsregistret. Fakturareglerna har successivt harmoniserats inom EU men fortfarande återstår en mängd olika nationella avvikelser. De företag som bedriver internationell verksamhet vittnar om att de olika medlemsländernas krav på fakturor medför stor administration och kostnader. Systemlösningar avseende fakturahanteringen måste byggas utifrån det land som kräver mest information för att slippa manuell hantering.

Problem som lyfts fram är bl.a. följande.

- Att separata löpnummerserier krävs för utländska skattesubjekt.
- Att fakturan måste utfärdas på det lokala språket.
- Att underskrift krävs på pappersfakturor.
- Att redovisning av beloppet måste ske i text på nationellt språk och i lokal valuta.
- Att krav på att kundens VAT-nummer i fakturan ställs vid lokal omsättning.
- Att alltför korta tidsfrister ställs för när en faktura ska utfärdas.
- Att begränsningar finns i möjligheten att självfakturera.
- Att många medlemsstater kräver kvalificerade signaturer vid e-fakturering.

Svenskt Näringsliv anser att enhetliga EU-krav på fakturan är en nödvändighet för minskade administrativa kostnader.

IT-system

En vanlig missuppfattning är att företagen med enkelhet kan hantera alla former av momsregler i sina ekonomihanteringssystem. Dagens IT-system stödjer dock inte automatiskt en korrekt och effektiv momshantering vilket medför att varje företags unika transaktioner måste identifieras och kodas för att få korrekt momsredovisning och fakturering. Detta medför stora kostnader för företagen. I flera fall är det inte möjligt att hantera alla typer av transaktioner i IT-systemen och för dessa är det bara kostbara manuella processer som återstår.

Svenskt Näringsliv kommenterar nedan högnivågruppens åtgärdsförslag.

Abolishing annual summary VAT returns (Recommendation 6)

Det finns inget krav på årliga sammanställningar i Sverige. Svenskt Näringsliv stödjer förslaget att sådant krav slopas inom EU.

Reducing the frequency of the periodic VAT return (Recommendation 7)

Sverige tillämpar olika redovisningsperioder idag men baserat på betydligt lägre omsättningströsklar. Svenskt Näringsliv stödjer förslaget om höjda trösklar dock med en möjlighet för företag att frivilligt lämna tätare rapportering.

Simplifying the proof required for the VAT export exemption (Recommendation 8)

Svenskt Näringsliv stödjer förslaget.

Abolishing the intra-EU acquisitions listing (Recommendation 9)

Det finns inget sådant krav i Sverige. Svenskt Näringsliv stödjer förslaget att sådant krav slopas inom EU.

Abolishing 'nil' intra-EU sales listings (Recommendation 10)

Det finns inget sådant krav i Sverige. Svenskt Näringsliv stödjer förslaget att sådant krav slopas inom EU.

Introducing a real-time VAT collection system (Recommendation 11)

Förslaget utgör ett alternativt uppbördssystem som Svenskt Näringsliv inte stödjer.

Facilitating use of the power of attorney to submit VAT returns and listings (Recommendation 12)

Det finns möjlighet att använda ombud i Sverige. Svenskt Näringsliv stödjer förslaget för tillämpning inom EU.

Increasing the use of e-government solutions (Recommendation 13)

Svenskt Näringsliv stödjer förslag för ökad användning av e-tjänster.

Incorporating VAT registration into general business registration (Recommendation 14)

Det tillämpas redan i Sverige. Svenskt Näringsliv stödjer förslaget för tillämpning inom EU.

Harmonising measures to combat VAT fraud in line with best practice (Recommendation 15)

Svenskt Näringsliv stödjer förslaget.

Små företag

F24. *Bör den nuvarande undantagsordningen för små företag ses över och vad bör översynen koncentreras på?*

F25. *Bör ytterligare förenklingar övervägas och vilka förenklingar bör man inrikta sig på?*

F26. *Tillgodoser ordningar för små företag i tillräcklig utsträckning småjordbrukens behov?*

Svenskt Näringsliv anser att regelverket avseende moms ska vara utformat på ett så enkelt sätt att alla företag, såväl små som stora, ska kunna tillämpa reglerna. På så sätt behövs inga särskilda regler för små företag.

Andra möjliga förenklingar

F27. *Är ett system med en enda kontaktpunkt en relevant förenklingsåtgärd? Om svaret är ja, hur bör det utformas?*

Svenskt Näringsliv anser att förslaget om en enda kontaktpunkt (s.k. one stop shop) är ett intressant förslag som bör utredas vidare. Ett sådant system måste vara smidigt och lätt att hantera i praktiken så att inte den administrativa bördan för företagen ökar. Systemet måste omfatta både utgående och ingående moms och bör omfatta alla skattepliktiga transaktioner i medlemsstaten (dvs. både varor, tjänster, B2B och B2C). Det bör vara frivilligt för företag att bestämma om de vill tillämpa systemet eller man istället väljer en utländsk momsregistrering. Vidare måste det baseras på en enda standardiserad IT-plattform att användas generellt inom EU. Det är här av största vikt att dra lärdom av erfarenheter från genomförandet av momsåtervinningsportalerna från 2010 för att undvika att motsvarande problem återupprepas.

F28. *Försvårar de gällande mervärdesskattereglerna företagsinterna eller koncerninterna gränsöverskridande transaktioner? Hur kan detta lösas?*

Storföretag vittnar om att mycket stor del av den gränsöverskridande EU-handeln är koncernintern. Inom EU anges en så stor andel som 70-80 % av all gränsöverskridande EU-handel. Flera svenska storföretag bekräftar denna omfattning. Om förenkling kan ske inom ramen för exempelvis gränsöverskridande gruppregistreringar och det skulle underlätta möjligheterna att hitta och bekämpa momsbedrägerier, anser Svenskt Näringsliv att möjligheterna bör undersökas vidare.

F29. *På vilka områden av mervärdesskattelagstiftningen bör man främja synergieffekter med annan skatte- eller tulllagstiftning?*

Svenskt Näringsliv anser att det kan finnas flera olika områden som kan vara värda att undersöka för framtida synergieffekter bl.a. avseende reglerna på tullområdet och vad gäller reglerna för moms- och punktskatteupplag.

Uppbörd av moms

F30. Vilken av dessa modeller ser mest lovande ut och i så fall varför, eller skulle du vilja föreslå andra alternativ?

Sammanfattning

Av Grönboken framgår att momsuppbördens inte är optimal inom EU och att stora variationer i det s.k. momsgapet finns mellan olika medlemsstater. Att som i Grönboken föreslå totalt förändrade uppbördssystem anser Svenskt Näringsliv vara helt fel väg att gå. Det teoretiska momsgapet består av såväl bedrägerier som av ofrivilliga fel, konkurser och svarthandel. Momsreglerna ska inte kompliceras för att hantera svarthandel utan detta problem måste hanteras på andra sätt. Om utgångspunkten är att uppgifterna i Grönboken ger en rimlig bild av momsgapets storlek, så finns en rad medlemsstater med en väl fungerande uppbörd. Utgångspunkten måste då vara att använda de bästa exemplen för att på så sätt förbättra den genomsnittliga uppbördens och minska momsgapet inom EU. Vidare måste andra, ej momsrelaterade, åtgärder användas för att komma till rätta med svarthandeln. Det finns inget som säger att de föreslagna alternativa uppbördsförslagen kommer att motverka bedrägerier, snarare kan flera av alternativen medföra att parallella ekonomier uppstår med utökad alternativ handel som byteshandel eller ren svarthandel som följd. Den ekonomiska förtjänst som medlemsstaterna beräknas göra på modellerna grundar sig dessutom på att ”bedragarna” väljer att följa reglerna för respektive modell, något som bedragare sällan är alltför ivriga att göra. De som istället drabbas av dessa regler är de seriösa företagen.

Samtliga föreslagna alternativa uppbördssätt avstyrks av Svenskt Näringsliv. Svenskt Näringsliv anser att man på EU-nivå istället ska använda de bästa exemplen från olika medlemsstater på effektiv momsuppbörd inom EU, harmonisera regelverket, regelförenkla, öka samarbete mellan medlemsstaternas Skatteverk, Tullverk och polisväsende för att bekämpa svarthandel, momsbedrägerier och grov ekonomisk brottslighet. Svenskt Näringsliv anser att dessa åtgärder är den mest effektiva vägen mot minskat momsgap på EU-nivå.

1. Split payment model

Enligt Grönboken går detta alternativ ut på att kunden instruerar sin bank att betala för varan eller tjänsten. Banken delar sedan upp betalningen på det beskattningsbara belopp som ska betalas till leverantören/tillhandahållaren och det momsbelopp som överförs direkt till Skatteverket. Modellen syftar till att hålla momsen avskild från företagens övriga medel. Genom att betalningen från kunden delas upp i ett kapitalbelopp och i ett momsbelopp så kan momsen spärras från användning av företagen och på detta sätt avskaffas bedrägerier via skenföretag.

Svenskt Näringsliv konstaterar att företagen hamnar i en position där de även fortsättningsvis kommer agera som uppbördsmän av momsen men med den stora skillnaden att de inte längre är anförtrödda att hantera den utgående skatten. Detta leder till kraftigt försämrat kassaflöde för företagen vilket i sin tur också kan leda till att skatteregler kommer att påverka betalningsvillkor, något som stämmer illa överrens med neutralitetsprincipen. Modellen har en mängd olösta frågor exempelvis hur kort- och kontantbetalningar ska hanteras.

Rent tekniskt kan modellen fungera för kortbetalningar men inte för kontantbetalningar. Denna modell är inte realistisk då Grönboken redogör för att 89 procent av alla betalningar under 20 € och 39 % av alla betalningar över 100 € fortfarande sker med kontanter inom EU. Andra olösta frågor uppkommer avseende delbetalningar, sena betalningar, självfaktureringar, naturaförmåner, annulleringar av fakturor samt för koncerninterna transaktioner där banksystemet idag inte används överhuvudtaget.

Svenskt Näringsliv avstyrker modellen. Grundläggande för ett neutralt moms-system är att skattefrågor inte ska påverka affärsmässiga beslut, modellen är inte realistisk och ligger inte i linje med ambitionen att minska de administrativa bördorna för företag. Vidare ifrågasätts om modellen förhindrar att parallella ekonomier växer fram med ökad byteshandel och svarthandel som följd.

2. Central VAT monitoring database model

Enligt Grönboken innebär modellen att alla fakturauppgifter sänds i realtid till en central moms-databas. På detta sätt får Skatteverket uppgifter på ett mycket snabbare sätt. Denna modell kräver införande av obligatorisk e-faktura för samtliga företag i samtliga medlemsländer.

Svenskt Näringsliv konstaterar att modellen framstår i dagsläget som orimlig, inte minst mot bakgrund av det arbete som nyss avslutats med anledning av EU:s faktureringsdirektiv. Modellen innebär ökade kostnader för företagen i omställningsprocessen till obligatorisk e-fakturering och för den ”dubbelfakturering” som uppstår. Modellen innebär problem vad gäller val av viss standard av e-faktura alternativt att alla e-fakturor godtas. Den sistnämnda situationen skulle innebära 27 olika system för fakturering vilket inte skulle minska de administrativa bördorna som modellen har för avsikt att göra. Medlemsstaterna har idag mycket olika syn på e-fakturering och säkerheten kring dessa. Problem kommer även uppstå till följd av den enorma datamängd som Skatteverket tvingas hantera. Av Grönboken framgår att cirka 30 miljarder fakturor per år inom EU kommer att kräva enorma resurser för datahanteringen. Känsliga säkerhetsfrågor uppstår för företagen då information om företagets fullständiga ekonomiska aktivitet sänds till en central databas utanför dess kontroll.

Svenskt Näringsliv avstyrker modellen. Grundläggande för ett neutralt moms-system är att skattefrågor inte ska påverka affärsmässiga beslut, modellen är inte realistisk och ligger inte i linje med ambitionen att minska de administrativa bördorna för företag. Vidare ifrågasätts om modellen förhindrar att parallella ekonomier växer fram med ökad byteshandel och svarthandel som följd.

3. Data warehouse model

Enligt Grönboken består modellen av att den beskattningsbara personen matar in fördefinierade transaktionsuppgifter i ett överenskommet format i ett datalager för moms-uppgifter. Datalagret ska föras av företaget och samtidigt vara ständigt tillgängligt för Skatteverket. Det finns varianter av denna modell i Singapore och Portugal. Erfarenheter visar på problem beträffande mängden data och kompatibilitetsproblem med olika affärssystem.

Vid en eventuell implementering i hela EU kommer dessa problem knappast att få mindre proportioner. Svenskt Näringsliv konstaterar att företagen kommer få bära stora kostnader vid implementeringen genom att de tvingas anpassa sina affärssystem samt göra investeringar för kontroll och säkerställande av data. En risk finns också att företag inte kommer ha möjlighet att fritt använda vilket affärssystem som helst.

Svenskt Näringsliv avstyrker modellen. Grundläggande för ett neutralt momssystem är att skattefrågor inte ska påverka affärsmässiga beslut. Modellen är inte realistisk och ligger inte i linje med ambitionen att minska de administrativa bördorna för företag. Vidare ifrågasätts om modellen förhindrar att parallella ekonomier växer fram med ökad byteshandel och svarthandel som följd.

4. Certified taxable person model

Enligt Grönboken bygger modellen på att företaget låter certifiera sin process och sina interna kontroller. Modellen bygger på att företagen ska ha kontroll och upptäcka eventuella risker i sin verksamhet. Dessa risker ska sedan rapporteras till Skatteverket för vidare diskussion. Förfarandet är till stor del inspirerat av "Horizontal Monitoring" vilket innebär att företag ska vända sig till Skatteverket så fort en tänkt transaktion kan innebära en skatterättslig risk. Genom denna metod kan Skatteverket ständigt ha kontroll och övervaka företagets riskfyllda transaktioner. Det ger även Skatteverket möjlighet att vara extra vaksam inom sektorer med högre risk.

Svenskt Näringsliv anser att modellen leder till att företag redan på grund av branschtillhörighet kan ses som en potentiell bedragare. Även för företag som väljer att inte certifiera sin process kan komma att betraktas som potentiella bedragare. Vidare är modellen tidskrävande och kostsam för såväl Skatteverk som för företag. Svenskt Näringsliv befarar att det finns uppenbara risker att Skatteverket agera för att påverka rent affärsmässiga beslut, t.ex. vilken typ av IT-system företag måste använda sig av för att kunna tillgodose kraven för certifiering. Grundläggande för ett neutralt momssystem är att skattefrågor inte ska påverka affärsmässiga beslut. En olöst fråga är vem som ska utföra certifieringen och kontrollen för dess efterlevnad. För det fall det skulle ankomma på extern part att utföra och kontrollera certifieringen finns en risk att de stora revisionsbolagen skulle vara de enda som i praktiken har möjlighet att följa reglerna för hur certifieringen ska ske. Detta skulle kunna leda till ett oligopol som knappast är önskvärt på den inre marknaden där de mest grundläggande principerna utgörs av etableringsfrihet och konkurrensneutralitet. En modell som bygger på den här typen av extern certifiering är i praktiken inget annat än outsourcing av Skatteverkets kontrollfunktion, som i slutändan kommer att finansieras av företagen.

Svenskt Näringsliv avstyrker modellen. Grundläggande för ett neutralt momssystem är att skattefrågor inte ska påverka affärsmässiga beslut.

Skydda seriösa näringsidkare mot inblandning i bedrägeri

F31. Är systemet med en frivillig, uppdelad betalning genomförbart och relevant?

Här avses ett system som har likheter med den split payment modellen ovan med den skillnad att kunden frivilligt kan välja att ta på sig vissa krav och betala skatten direkt. Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget och hänvisar till argumentation under F30 ovan.

Effektiv och modern förvaltning

F32. Håller du med om dessa förslag för att förbättra relationen mellan näringsidkare och skattemyndigheter? Har du några andra förslag?

Svenskt Näringsliv konstaterar att näringslivet har samma mål som medlemsstaterna, nämligen en enkel och effektiv uppbörd av moms och att bedrägerier ska bekämpas snabbt och effektivt. Som framgår av F30 ovan anser Svenskt Näringsliv dock att helt ändrade uppbördssystem inte är rätt väg att gå. Svenskt Näringsliv anser att man på EU-nivå istället ska använda de bästa exemplen på effektiv momsuppbörd inom EU, harmonisera regelverket, regelförenkla, öka samarbete mellan medlemsstaternas Skatteverk, Tullverk och polisväsende för att bekämpa svarthandel, momsbedrägerier och grov ekonomisk brottslighet. Svenskt Näringsliv anser att dessa åtgärder är den mest effektiva vägen mot minskat momsgap på EU-nivå.

2011-05-31

SVENSKT NÄRINGSLIV

Krister Andersson

Chef för skatteavdelningen

SVENSKT NÄRINGSLIV

Anna Sandberg Nilsson

Skatteexpert avseende mervärdesskatt

SVENSKT NÄRINGSLIV